Gruparea Sava-Staicu și joaca de-a botezul valid sau nevalid al celor botezați prin stropire sau turnare

Nu au trecut nici 48 de ore de la pretinsa sinaxă de la Sâmbăta de Sus și comunicatul cu „hotărâri” ale sinaxei a fost șters de către preotul Staicu de pe siteul personal „de frica lui Dumnezeu”, motivând o eroare destul de serioasă din partea autorilor comunicatului. Alta decât cele pe care le-am remarcat noi din belșug în articolul anterior dedicat acestui eveniment.

La evenimentul de la Sâmbăta de Sus s-a decis că „cei care au fost botezați prin stropire sau turnare în pruncie sau la maturitate (de către unii preoți BOR care nu botează prin întreita afundare) se socotesc a fi cu botez valid, urmând să se facă împlinirea botezului după învățătura Bisericii Ortodoxe; adică noi așa botezăm – cum am primit de la Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți (a se vedea Pidalionul)”.

La câteva ore, preotul Staicu a făcut propunerea de a se adopta practica botezării integrale a celor care nu au avut întreita afundare, ci doar stropire sau turnare.

Nu putem să nu ne întrebăm ce fel de adunare a fost aceea în care s-a decis ceva de către toți membrii adunării, prezenți la eveniment, inclusiv preotul Staicu și monahul Sava, apoi preotul Staicu a luat atitudine publică, anunțând public că a șters comunicatul și că are de gând să îl schimbe.

Oare de ce nu s-au discutat aceste aspecte în interiorul adunării respective, de ce nu a reușit preotul Staicu să își impună argumentele acolo, de față cu cei de o seamă și de o minte cu sine?

Iar dacă nu s-a discutat acolo, de ce a simțit nevoia să facă această schimbare de opinie în public, punându-i pe cei cu care spune că are comuniune în postura jenantă de a recunoaște că ei, de la care ucenicii așteaptă salvarea, s-au înșelat și au greșit? Din nou! De ce nu s-a limitat la a le trimite mailuri, cum a spus că a făcut?

Sunt multe explicații, dar eu aș reține una singură, care este desigur o

perspectivă proprie, o supoziție: preotul Staicu vrea să le forțeze mâna celor care sunt împreună cu el pentru a-i determina să accepte ce dorește să accepte.

Cu privire la tema pusă în discuție, voi începe prin a remarca cea mai de bun-simț remarcă a preotului Staicu din acea luare publică de poziție: **„Desigur, o explicație mult mai bună poate și trebuie dată de un sinod ortodox, pe noi ne depășește.”**

> *Încercând să scape de blasfemia contra Duhului Sfânt admisă la Roman în 2018, gruparea Sava-Staicu recunoaște că nu toți pomenitorii sunt eretici*

Este exact comentariul pe care l-am făcut și eu la acel articol din comunicat, stabilirea iconomiei cu privire la botezul prin stropire sau turnare sau a executării sale corecte, dacă se impune, trebuie să fie treaba unui sinod ortodox, fie că este național, fie că e ecumenic, numai ortodox să fie.

În niciun caz nu este treaba sinaxei de la Sâmbăta de Sus, de Jos sau de oriunde, nici a preotului Staicu sau a monahului Sava. Dacă un preot nepomenitor are astfel de situații, cel mai indicat este să se consulte cu un episcop ortodox sau să se abțină de la a face ceea ce este riscant pentru el din punct de vedere canonic, dacă nu găsește un episcop cu care să se consulte.

Acestea fiind spuse se cuvine să analizăm puțin argumentele expuse. Sunt de acord cu unele argumente expuse de preotul Staicu. Nu integral, dar unele dintre ele sunt cele corecte.

Astfel, este corect faptul că *baptizo* înseamnă în greacă „afundare”, deci, dacă însăși denumirea botezului este „afundare”, el trebuie să se facă prin afundare, iar nu prin practici papistașe de stropire sau turnare. Acesta este un argument câștigat cauzei.

Sunt de acord și cu ideea că nu se poate vorbi despre o „completare” a Botezului, pentru că aceasta ar conduce la afirmația că există botez deplin și botez nedeplin, care mai trebuie completat. Discuția ar degenera în aceleași bălării în care a degenerat discuția despre Taine valide, dar administrate ereticilor spre iad, care, din păcate, este opera integrală a preotului Staicu.

Se cuvine să ne uităm foarte atent însă la ce spun sfintele canoane despre întreita afundare și pe ce anume cade accentul atunci când se vorbește despre aceasta.

Explicația dată canonului 50 apostolic în *Pidalion*, pp. 99-101, ne arată că afundarea completă semnifică îngroparea și învierea cu Hristos, de trei ori, pentru că trei zile a durat punerea în mormânt a Domnului, este simbolul coborârii la iad împreună cu Domnul și ieșirea împreună cu El de acolo.

Tâlcuirea canonului spune: „Trei sunt prea de nevoie și cu adevărat cu totul neapărate la Taina Sfântului Botez: apa sfințită, afundarea în apă și scoaterea întreite și chemarea a câtetrele Ipostasur cele mai presus de dumnezei". Continuarea canonului spune: „Și fără de acestea, nu numai nu se săvârșește Botezul, ci cu totul nici nu se poate a se numi Botez".

Se cuvine să adăugăm la aceste trei condiții și pe a patra, enunțată de Sfântul Simeon Noul Teolog, care spune că este obligatoriu ca nașii să fie ortodocși, iar nu dintre eretici sau păgâni.

Rezultă din ce spune tâlcuirea canonului că afundarea în apă și scoaterea întreite reprezintă o condiție obligatorie a valabilității Botezului. Pe această condiție își construiește Sfântul Nicodim Aghioritul argumentul în comentariul său, unde spune că, de vreme ce la papiștași nu există trei afundări și scoateri, care simbolizează Moartea, Îngroparea și Învierea Domnului, botezul lor este lipsit de tot darul și lăsarea păcatelor.

Mai există un aspect foarte important care arată importanța și accentul care cade în acest canon pe aspectul de întreită săvârșire a Tainei. Zice tâlcuirea: „Apostolescul acesta canon profeticește surpă pe Eunomiu, care el întâi a născocit pe o afundare în botez, dar poate și alți eretici o făceau aceasta în vremea Sfinților Apostoli".

Din acest pasaj vedem că Eunomiu săvârșea afundarea, care pare a fi problema în discuția botezului prin stropire sau turnare, dar nu o săvârșea întreit, prin aceasta, nemărturisind nici Moartea, Îngroparea și Învierea Domnului, nici botezul în numele Sfintei Treimi, cea de-a treia condiție obligatorie a botezului, chemarea la fiecare scufundare numele Unuia dintre Ipostasurile Treimii, pentru a se împlini porunca „Mergând învățați, botezând în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh" (Mt. 28,19).

Obligativitatea botezării în numele Sfintei Treimi este scoasă în evidență și de canonul 49, care caterisește preotul care botează în numele a „trei fără de început, sau a trei firi, sau a trei mângâietori”.

Prin urmare, pentru a se considera valid sau nevalid botezul săvârșit prin stropire sau turnare, trebuie înțeles pe ce anume pune accentul canonul 50, pe ideea de afundare, pe aspectul de întreită afundare sau pe amândouă.

Tâlcuirea canonului și explicațiile valide ale Sfântului Nicodim Aghioritul ne-ar îndreptăți să credem că afundarea este foarte importantă, alături de faptul că este săvârșită de trei ori. Explicația legată de practica lui Eunomiu, care afunda, dar afunda doar o singură dată, ne lasă să credem că acest canon a fost dat în primul rând pentru a combate practica afundării unice, care era eretică, pentru că, deși acest Eunomiu și poate și alți eretici încă din vremea Apostolilor, după spusele tâlcuirii, făceau afundare, această afundare, în măsura în care era făcută o singură dată, nu putea arăta „nici Moartea de trei zile și trei nopți a Mântuitorului, nici Taina și cunoștința de Dumnezeu a Preasfintei Treimi”.

Dacă aplicăm cele spuse până acum la schema conturată de preotul Staicu, rezultă că avem un preot ortodox valid, care a sfințit în mod valid aghiazma necesară botezului, a făcut lepădările corect și a stropit sau turnat de trei ori, în numele Preasfintei Treimi, aghiazmă peste cel botezat. Ce lipsește? Afundarea propriu-zisă. E valid botezul? Tâlcuirea din *Pidalion*, **legând afundarea de aspectul de întreire a sa**, zice „că nu poate fi numit Botez și nu se săvârșește Botezul”.

Preotul Staicu se eschivează să dea răspunsul esențial în mod tranșant, cum îl dă tâlcuirea din *Pidalion,* la o problemă pe care a creat-o singur. Ne spune că „nu vorbim de Taine invalide [nevalide – n.n.], nici de rebotezare, nici de împlinirea botezului, ci doar de unicul și unul [unicul și unul nu înseamnă același lucru? – n.n] Botez adevărat”.

Dacă nu vorbim despre Taine nevalide, atunci vorbim obligatoriu despre Taine valide, adică despre Botez valid. Pentru că Botezul nu poate să fie și valid, și nevalid în același timp, după cum nu poate fi într-o stare dincolo de valid și nevalid. Dacă afundarea determină nevaliditatea Botezului, atunci toate celelalte acte ale preotului au fost inutile: sfințirea aghiazmei, turnarea aghiazmei, lepădările, invocarea Ipostasurilor Treimii.

Dacă vorbim de Botez valid, deși nu are afundare, atunci propunerea „cu adevărat îi botezăm (nu rebotezăm) prin întreita afundare, cum am primit de la Sfinții Apostoli și de la Sfinții Părinți, fără a considera niciun moment că ceea ce săvârșim este o rebotezare, ci doar vrând să facem ceea ce este bine, adică așa cum noi înșine am făcut întotdeauna când am botezat ortodox pe cineva” se referă la **săvârșirea unui Botez peste un Botez despre care nu afirmi că este nevalid, ceea ce cade sub incidența canonului 47 ecumenic, care caterisește preotul care rebotează un om botezat deja valid, deoarece, oricum o numim, tot rebotezare se cheamă că este, dacă botezul anterior a fost valid**.

Simplul fapt că nu vorbim „de Taine invalide” nu este de ajuns pentru a-l exonera pe preot de caterisire, în cazul în care Botezul este totuși valid. De aceea, **este obligatoriu de stabilit dacă astfel de Botez este sau nu valid, iar asta nu o poate face decât un sinod**, care, fie va uniformiza practica propusă de Sfântul Nicodim Aghioritul și de tradiția aghioritâ, fie va impune iconomia existentă deja practic în Biserica Ortodoxă Română, despre care părintele Cleopa ne spune, după cum vom vedea mai jos, că e deja acceptată la nivel de Biserică, dar **și într-un caz, și în altul, va trebui să pună capăt practicii botezului prin stropire, care nu este corect.**

Simpla acțiune propusă de preotul Staicu „cu adevărat îi botezăm” ne arată un botez care vine după un altul, săvârșit fără afundare, ceea ce impune cu necesitate verificarea dacă acel botez a fost sau nu valid, pentru a nu cădea în păcatul rebotezării.

De aceea, astfel de problemă nu poate fi discutată de o sinaxă preoțească, decât dacă această adunare are mentalitatea parasinagogală prin care se consideră pe sine biserică, ceea ce nu e recomandabil.

În practică vedem că, datorită extinderii acestei situații în Ardeal, s-a ajuns la o acceptare prin iconomie a acestui tip de botez, prin stropire sau turnare, despre care, spun cu tărie că **nu ar trebui să fie săvârșit de niciun preot ortodox, iar dacă este săvârșit, vina o are infuzia de popi greco-catolici în Biserica Ortodoxă Română, după 1945, când au fost făcuți ortodocși prin decret**.

Nu încape nicio îndoială că botezul săvârșit de un popă greco-catolic trecut peste noapte la Ortodoxie nu există, deoarece popa greco-catolic nu îndeplinește nici

măcar condiția de mirean, fiind eretic, iar botezurile eretice, spre deosebire de cele administrate de mirenii ortodocși la necesitate, nu sunt valide.

Deci în toate situațiile în care ardelenii au fost botezați de către un astfel de popă eretic, e clar că Taina trebuie să li se facă neapărat. La fel este cazul și în multele sate trecute la Ortodoxie după 1945 dintre greco-catolici, rămase ortodoxe după reînființarea cultului uniat, unde bătrâni din acele sate sunt fără botezul real, pentru că au fost trecuți prin decret, nu prin botez.

De ce există practica acceptării valabilității botezului prin stropire în Biserica noastră, ea nefiind acceptată în alte Biserici, când acolo vine cineva dintre ardelenii astfel botezați?

Este corectă acceptarea unei astfel de practici, iată, primită săptămâna trecută chiar și de adunarea celor care pretind că sunt „adevărații ortodocși îngrădiți de erezie”?

Există o practică consemnată în manualul de *Drept bisericesc*, anume botezul din necesitate, săvârșit în unele situații-limită de simpli mireni. Se spune acolo că: „Odată săvârșit botezul acesta din necesitate sau prin iconomie, se mai pot citi cel mult unele rugăciuni deosebite de către episcop sau de către presbiter (can. 46-50)” (Ioan N. Floca, *Drept canonic ortodox*, vol. II, p. 30).

De aici ar rezulta că botezul săvârșit de către un mirean în stare de necesitate „se socotește valid, prin iconomie, adică pe baza socotinței tradiționale și acceptată de întreaga Biserică, încă din vechime, că nu trebuie închisă nimănui ușa mântuirii și că **ceea ce lipsește cu ocazia săvârșirii acestei Sfinte Taine celor ce o săvârșesc, fără a avea starea harică de episcop sau de preot, se împlinește prin lucrarea directă a lui Dumnezeu**, Care vrea ca tot sufletul să se mântuiască”.

Că este așa se vădește din aceea că dacă cel botezat de un mirean în astfel de condiții moare este socotit alături de cei dreptcredincioși. Singura condiție pusă este ca mireanul respectiv să fie ortodox, să nu fie eretic.

Despre complinirea celor ce lipsesc săvârșitorului botezului de către Dumnezeu, când este săvârșit de către mireni, ne vorbesc pilde din viețile Sfinților. Există o pildă despre un comedian care a fost chemat să ia în derâdere Taina Sfântului Botez și, în timp ce se prefăcea că săvârșește un botez creștin, îngerii au venit și

au complinit botezul său, făcând dintr-un botez teatral unul real, ceea ce i-a și schimbat viața măscăriciului respectiv.

Sfânta Drosida, fiica împăratului Traian, s-a botezat singură aruncându-se într-un lac, iar la opt zile a trecut din această viață.

Părerea profesorului Floca este contrazisă însă de comentariul Sfântului Nicodim din *Pidalion*, unde se spune că „pe cei botezați de către lumeni îi botezăm". Argumentul este că nu au voie să boteze cei ce nu sunt preoți sau episcopi și că necesitatea nu poate să dicteze în Biserică.

În sprijinul opiniei sale, Sfântul Nicodim aduce canonul 1 al Sfântului Vasile cel Mare, care spune că schismaticii care au stăruit în schismă, fiind botezați de către unii dintre ai lor ca de niște mireni, deoarece nu mai aveau harului Duhului după căderea în schismă, să fie botezați cu adevăratul Botez al Bisericii.

Fiind vorba despre schismatici, situația pare puțin diferită de botezul mirenesc de necesitate, săvârșit de credincioși ortodocși, membri ai Bisericii.

Totuși, Sfântul Vasile admite ca botezul acelora să fie primit, deși e „făcut ca de mireni", prin iconomie, pentru că „în general li s-a părut unora din Asia că din interesul conducerii să se primească botezul acelora".

Poate fi botezul prin pogorământ un argument în favoarea primirii prin iconomie a botezului celor botezați în Ardeal prin stropire sau turnare? Părintele Cleopa spune că da.

> *Botezul prin stropire sau prin turnare este aprobat de Biserica numai cu iconomie, adica de nevoie. Ca ce-ai face cu Bucovina si Ardealul, unde se boteaza prin stropire si prin turnare? Mai rar reusesc preotii nostri undeva sa faca Botez prin afundare in Ardeal. Este o traditie ramasa de la catolici.*
> *Dar Biserica noastra l-a primit cu pogoramant, cu iconomie. Stiti cum l-a primit? Cum un gospodar care are sapte copii, s-a intamplat ca unul din ei s-a nascut chior de-un ochi, sau ciung de-o mana, sau olog de-un picior, sau are o meteahna ceva: n-aude bine, sau nu vede bine. Dar pentru ca-i al lui, nu-l creste si pe acela? De la Dumnezeu sunt toate.*

Părintele Cleopa îl numește botez de necesitate, spune că este aprobat de Biserică prin pogorământ din aceleași necesități pastorale din care a aprobat și

Sfântul Vasile botezul schismaticilor catari și encratiți. Dar același părinte ne lasă să înțelegem din spusele sale că acel botez îi face pe cei ce îl iau să fie cumva incompleți duhovnicește.

Personal, găsesc foarte corecte interpretările din *Pidalion* și punctul de vedere al Sfântului Nicodim Aghioritul despre semnificațiile Botezului și despre cum trebuie săvârșit, dar, pentru că învățătura sa despre botezul prin stropire nu s-a materializat într-o dispoziție canonică, care să impună practica uniformă a botezării prin afundare a celor care au fost deja botezați prin stropire, nu îmi permit, spre deosebire de preotul Staicu (care am văzut că e tranșant în privința botezării prin afundare, dar nu și a verificării validității Botezului prin stropire) și de adunarea grupului său, să am o poziție tranșantă pe această problemă, **considerând că problema este de competența unui sinod ortodox sau, în lipsa unui astfel de sinod, a unui episcop ortodox care să decidă astfel de situații**.

Doar sinodul Bisericii Ortodoxe poate pune capăt acestei practici neortodoxe a botezului prin stropire, cu aceeași determinare cu care a respins propunerea episcopului eretic Calinic al Argeșului, care propunea, la începutul acestui an, generalizarea botezului prin turnare. Altfel, oricât de mare misionar este preotul Staicu, nu va putea boteza corect tot Ardealul.

Acestea fiind spuse nu pot să nu închei fără a constata că, indiferent cum se pune problema, ideea completării botezului este una greșită, iar cei din gruparea schismatică Sava-Staicu ar trebui să se decidă, fie admit prin iconomie botezul prin stropire, fie admit ideea botezării prin afundare, așa cum o prezintă Sfântul Nicodim Aghioritul, acceptând că botezul prin stropire nu e botez deloc.

Fie, cel mai corect, lasă astfel de problemă în seama sinodului ortodox al Bisericii, cum bine le-a recomandat conducătorul lor de grup.

Nu putem să nu observăm, în subsidiar, că formulând această unică obiecție față de comunicatul adunării de la Sâmbăta de Sus, preotul Staicu a acceptat toate celelalte prevederi, cu nimic mai presus de cea criticată, inclusiv aceea referitoare la amendarea articolului din pretinsa rezoluție de la Roman 2018, referitoare la prunci și neștiutorii despre sinod, prin care s-a încercat ieșirea din erezia cumplită în care i-a băgat la Roman pe toți cei ce l-au urmat.

Sau poate sub pretextul acestui articol referitor la Botez a intenționat să anuleze tot comunicatul, pe care pretinde că l-a șters „de frica lui Dumnezeu” (noi nu l-am văzut deloc pe acel site), pentru că lovește frontal în „acrivia” pe care a promovat-o timp de patru ani?